

Guilelmus

ensis

Pelagius

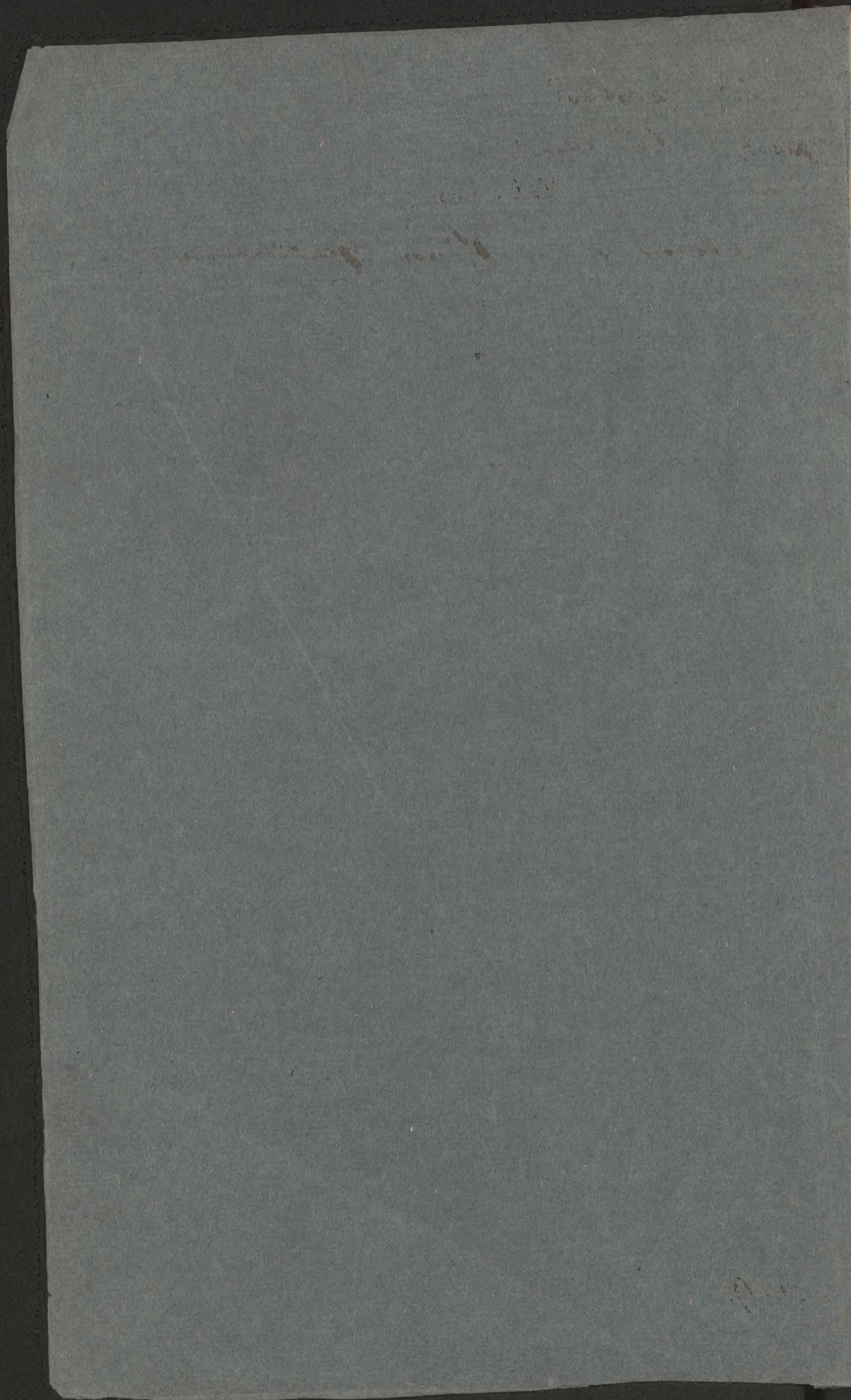
Novae Scholae Poenon Gratulabunda et huc.

PANEG. et VITAE

Polen. Fel.

M. 1689.

GRATVLABVND A
M V S A.

ILLVSTRISSIMI
ac Reuerendissimi Domini,

D. IACOBI
ZADZIK

Dei Gratia Cracouiensis Episcopi,
Reipublicæ Senatoris,
Seueriæ Ducis,

SANGVINI,
VIRTVTI, &
HONORI,

A

*Nobili Scholæ Poëseos Nouodvorsciana Iuuentute
cum magno venerationis officio*

CONSECRATA.

Anno Christi recens orto M. DC. XXXVI.

CRACOVIAE,
In Officina Typographica Francisci Cæsarij,

In Stemma Illustrissimi.

*Et scopulos tangit pacato Ecclesia fluctu
Nauigat atq̃ simul : sic sibi sorte datum est.
Hæc Navis duplici vultu conspectat utrumq̃,
Christicola gaudent : Hæresis atra timet.*

Ioannes Dembinski.
Stud. Poës:

21.592 III

VETVSTO

ILLVSTRISSIMI SENATORIS, SANGVINI.

PRæsul vetusti sanguinis decus inclytum,
Quem nulla dignis prædicare laudibus
Ætas potest, nec vlla posteritas fatis
Ornare, magnis editum à natalibus,
Et sæculi nec anteacti quos vetus
Memoria, gratis tradere nepotum valet
Animis suo in numero, sacris maioribus,
Quos, siue Eoas diligens respexeris
Plagas Poloni orbis, vel Hesperii, simul
Zephiriq̃ue legeris angulos, omnes eos
Mirantur, almam & gloriam colunt, cui
Nec huius orbis osq̃ue lausq̃ue sufficit.
Tantis igitur ò Nate Tu maioribus
Præsul, serenæ splendidumq̃ue patriæ
Iubar, coruscum lumen atq̃ue Ecclesiæ,
Ingredere felix Te ambientem Graciam
Diu, Cathedram sacrosancto sanguine
De purpuratam inuise Diui Antistitis.
Plebis tibi concreditæ ne pendeant
Suspiria amplius, petentis vota q̃ue
Populi face, age complexibus largirier
Velis Te eorum: prosper atq̃ue otius abi

Tuæ finum clarissimæ & in Ecclesiæ.
Vides vt insolito vsque surgant gaudio
Montes, susurroque Istula fluat insolens
Amænior, lumen vbi Tuum videt
Nitidum sibi illuxisse: scilicet etiam
Veniente Te sperant sibi Fauonium
Sereniorem, nec malo omine. Ita est ita
Etenim (quod olim sancta sciit antiquitas)
Pastore cum bono benè est: & compita
Rident, suoque gaudio benè gestiunt.
At vbi mali Pastoris aspexit oculus
O quanta lædit vbiq̃ue lumina, & pias
Mortalium mentes grauis tristitia: tum
Squalent agri, prata lachrymæ ferè enecant
Cuncta senio emoriuntur, illico illico.
Vides vt Augustissimi Mystæ, sacer
Ecclesiæ Tuæ Senatus, par ferè
Quos Roma ciuitas caput mundi tenet,
Suspicit & ornat purpuratis Patribus;
Vt gloriosa gens Sacerdotum, suis
Protunc relictis sedibus, demum vt piæ
Animæ Patrum; quos nempè sacro vinculo
Strictos suis inclusit ædibus Deo
Delapsa ab æthere famulans Diua pietas,
Tuum ruunt omnes in amplexum, prout,
Te vocibus tacitis petant, omnes quod &
Ore nequeunt, silentibus conclamitent
Hoc singuli pectoribus. O decus, ô decus
Ecclesiæ Antistes, veteris exemplar ô
Pietatis, ô mens digna cœlo, quæ sacris

Ab im-

Ab immemore sæclo parentibus , Dei
 Veri piam semper colentibus fidem ,
 Contaminatis nec malæ vsquam erroribus
 Hæresis, es & polo datus & Ecclesiæ.
 O Præsum laus , gloria ingens mentium,
 Sacro gregi Christi Deoq; debitis
 Animis pijssimo labori inhiant quæ. Age
 Delubra Dium , altaria sacra , Præsulis
 Sanctissimi ipsi æternitati debitum
 Corpus salutatam veni , atque quem Tibi
 Peperit honorem, dedit & hæc virtus Tua,
 Beatus accipe : frui diu prosperè,
 I naue faustâ creditum Tibi mare
 Aurâque sospite peragra : Themide suâ
 (Altaribus cuius litare semper , &
 Omni loco suesti) duce ipsâ & auspice.
 Scio , scio fuisse nullas austeras
 Adeò & acres Syrtesq; scopulosque vsquam
 Non vinceret quos prosperè Navis Tua hæc ,
 Quæ vellus illud aureum mentes Deo
 Dictas & olim mancipatas cerbero
 Emancipavit & suo reddidit Hero.
 Loquuntur id tot templa ab Herefi olim suam
 (Rectore Te) reuerfa ad orbitam : suo
 Moresque Cleri redditi bono ordini.
 Non cantibus Te ludere vllis potis erat
 Fallax melos , quod corde virus perfidum
 Occulit , & ore mel propinat improbum
 Quot porrò desides & oblitos sui
 Muneris ad officium vocasti, consili.

Magni Vir; ô quam sentiunt curas Tuas
Illæ Diœceses, sacræ illæ aræ, quibus
Tuam optimam, vigilem intulisti & sedulam
Operam, requirant vt eousque Te, simul
Tuam sacram, diâm tuam prudentiam,
Quæ singulis & omnibus perquam optimè
Sanctèque consultum est piorum mentibus.
Sunt magna Præsul hæc, & hæc illustria
Diuina facta sunt Tua hæc. At illa, quæ
Tua grata patria suspicit lætissimis
Oculis, sacra illa publici ara consilii
(Vbi venerandus ordo patrum confluit)
Miratur, & mente stupet attonitâ, sacra
Responsa dico illa, & sacræ sententiæ
Ad patriæ saluam salutem proditæ
O cœlicum quàm spiritum sapiunt, Iouis
Quàm cerebrum & ostendunt & asserunt benè.
Non iactet hic perfida vetustas Delphici
Apollinis sinuosa vafraq; (dæmonis
Fallacis ingenium quod est) oracula.
Miremur haud hæc, quæ vetustas inscia
Et fabulosa dictat vsque huc credulis
Animis. Tuus Præsul hic in illustri Tuæ
Mentis sacræque sede Consus confidens
Et illa prudentissima in linguâ tuâ
Suada ubique promit sana & ipsa oracula
Tu Tu sepultam callidis ab artibus,
Gratam Tonanti veritatem, semper ô
Votis Deam omnibus hominibus optabilem
Toties & ipse recreasti, & obrutum

Caput

Caput suum iam pænè sacrum lingulis
Heu maleuolis perquam piè solatus es.
Nunquam Tibi vel auribus vel gratiæ
Seruire cordi erat: nec assentatio
(Quæ plurimos hinc iam sibi malè mancipat)
Vnquam Tibi tendere suas fallacias
Ausæ est: & vtroque pede claudicabat ille
Ille ipse Plutus aureus, qui liberam
Mortalium vocem (ô facinus) esse impedit
Ibi liberis animis, vbi opus est maximè.
Tibi innocentia comes vbiq; , curia
Seu, siue Te ad suum vocauit inclytum
Astræa templum, publico illic commodo
Consultum vt esset per Te: & hîc procul à bonis
Illis & innocuis truces iniurias
Repelleres accipitrum. Et ecce præmium
Isti Tuæ virtuti honos amplissimus
Tali Viro dignusq; Cancellarij:
Hunc Te Perinclyte Præsul, hunc patria Virum
Suspexit hîc domi. Sed en clarissimum
Lumen Tui magni & pèralti consilij,
Lux clara diuinæ Tuæ prudentiæ
Regni istius latè licet patentis, haud
Potuit teneri terminis: & barbaro
Illuxit etiam olim Borystheni, suæ
Cuius salutis tantum ibi tunc profuit
Quantum prius suâ obfuit vesaniâ.
Te naufragantis iam suæ illi patriæ
Certam vocabant anchoram; meliorem & vt
Mentem doceres se, volebant vnicum

Patrem

Patrem identidem Te dictitantes proprium.
Quid peruicax Suecus Tuam nonne toties
In fanciendis legibus pacis bonæ
Probauit & complexus est sententiam?
Iam consecrabunt credo quamuis barbaræ
Gentes apud se æternitati nominis
Tui decus, Tuoque consilio bonam
Se viuere quietamque vitam, sæculo
Suisque seris asserent nepotibus.
Tu vero Magne Præsul vnicum Tuæ
Patriæ decus, nobis diu viuas, diu &
Academiæ, vitam Tibi quæ dedicat
Acceptam, & vnico parente Te fore
Superstitem se clamat perenniter.
Age viue, cœlum Te, aura, vita, sæculum,
Et sospitem diu & beatum gestitent.

M. GASPAR GELASINVS

Professor Poës. Nouodworscianus.

DIVINÆ

DIVINÆ
MAGNANIMI ANTISTITIS
VIRTVTI.

Ode Tric: Tetrastrroph.

PRæsul vetustæ Fama pro sapia
Virtutis almæ cultor, & inclytum
Ornamentum orbis, & Senatus
Gloria delictum Poloni.
Te siue Diuus Pontificum tenet
Ordo, supremus quæis dedit arbiter
Rerum potestatem supremam
Ut regerent populum; cruentus
Diui Tonantis, quos sibi vendicat
Sanguis, per altum iureq; reppetit
Cælum suo, beatâq; illic
Cœlicolum residens Coronâ.
Vel Te sereno clara Poloniæ
Propago spectat lumine, dignitas
Quam fixit altiore in orbe
Ut patriam legerent salutem.
Virtus supra Te collocat omnium
Laudem, Tibi ipsi præmia colligit
Pallas, magistra sanctioris
Consilij solidæq; mentis.

B

Ac

Ac vsq; soli dat Tibi limpidus
Candor perennem pro merito suam
Laudem: Tuum nomen sacrumq;
Temporibus dicat & supremis.

*Isidorus Ianusus de Ostrog,
Dux in Zastaw, Palat: Kijouien:
Stud: Poës:*

Ode Dic: Tetrastroph:

I Am iam mœstiferæ finite lachrymæ
Iam vestros Craciæ linquite lumina
Vultus, luctisonis spargere fluctibus
Venit lætitiæ dies.
Demessas toties Pontificum sacrûm
Mitras falce trucidis mortis, & impiæ
Fortunæ inuidulâ funeribus datas
Atris forte né plângite.
Vestri cura pio Cracicolæ data est
Magno & Pontifici, nauigio suo
Qui vestris studium impendere mentibus
Iam feruens properat suum.
Atras iam celeres pellite Nænias,
Iam tristi miseras mittite carmine
Parcas plectere, nec iam amplius æthera
Mæstis sollicitent modis
Vestri solliciti ob funera Præfulum
Tot vestrorum animi: Præful it inclytus
En ad vos properat laus noua, gloria ad
Vos scandit noua: plaudite.

Cui

Cui virtus peperit tempora Nestoris
Virtus quæ superis ædibus euolans,
In Dio celebris pectore Præfulis

Consedit, sibi plaudite.

Viuet consilio magnificum caput,
Viuet; nauigium nec prius inferet
Virtus illa suum (credite) syderi

Ætas quàm sua Nestorem.

Casimirus Rádomicki, Palat. Inowłodziáuicn:

Studiosus Poës:

Ode Dic. Tetrastroph:

Nobilis, Præful memorande, gentis
Sol coruscans Zazianæ, Polonos
Nobiles inter radians vt inter
Sydera luna.

Tu sacrâ iustè decoratus vsq; &
Coelicâ Præful Pie dignitate es,
Vt Tuâ Christi face Sponsa, sole vt
Luceat æther.

Tu ut Pater vultu placido foueres
Languidas mentes hominum misellum,
Siue quos diris vitijs ad Orcum
Cerberus vrget,

Siue quos non vult malefana turpis
Hæresis, viux fidei sub alas
Turba, sacras mittere; siue quorum
Inscia corda

Se voluptati malè manciparunt;
A Deo Pastor datus es, suisque ab

Incolis gratus Pater & vocatus

Rite & amatus.

Altius Nauem vehat orbe solis

Ille, cui hostis toties feuerus

Barbaris flexit genibus, nitentis

Sarmatiæ ales;

Eleuet Nauem ille Tuam hanc serenam,

Grata Te & Patrem, Pario per aurum

Marmoris inculpat patria, hæc Olympo

Laus Tua par sit.

Ioannes Hulewicz, Succamerarides Luceor:

Stud: Poës:

Ode Dic : Tetrastraph.

NON iactet moneo suum vetustas
Orpheum, rigidos suis leones
Qui duros potuit, mare, &
Sylvas flectere cantibus.

Non iactet lapides, quòd & mouere
Amphion potuit, sonoro & vsque
Thebas manibus inclytas
Dulci cingere barbitò.

Non iactet, per aquas quòd atq; Arion.
Veetatus fuerit per obsequellam
Muti Delphinis ilicet
Dulces ob modulos lyræ.

Noster dulciloquo haud aquas tacentes
Et mutos lapides ferasque agrestes;
Mentes ast hominum, potest
Vnquam cogere quas nihil.

Traxit

Traxit eloquio sacrâque suadâ,
 Moscha tu loquere, heu Tibi suaues
     Quantas delicias agunt
     Voces Præfulis inclyti?
 Quàm dulces sapiunt adhuc loquellæ?
 Prudentes sapiunt suasiones
     Quantum? consilio suo
     Viuis? viuere dicito.
 O mens, ô cedrinis caput corollis
 Dignum: ô nobiliora dicta Cedro,
 Aeternum sibi viuite,
 Grato viuite sæculo.

*Alexander à Koniecpole Koniecpolski ,
 Stud. Poës:*

Ode Dic : Distrophos.

BEatus æui transigas Præsulviam,
 Excelso Olympo ipsi inferi
 Viuente Te hîc quæ digna, felix transigas.
     Naui Tuæ nulla nebula
 Fluctusque nigri factitent negotium;
     Horæ quietæ, albi dies
 Sibi luceant, quando feretur prospero
     Cursu, bono simul omine,
 Alti vel in Tui profundum consili,
     Inde patriæ magnas opes
 Latura, vel sublime spectabit suæ
     Illinc decus plebeculæ

Tractura. Tua utinam senecta vituida
 Nullo doloris impetu
 Petatur, ut de Te Tuis solatium
 Non triste profluat ouibus,
 Ferat supinus nunc manus cœlo Tuus
 Clerus, Tuâ præsentiâ
 Factus beator, Deoq; acceptior
 STANISLAVS Poloniæ
 Laus, gloria Sacerdotij, lux Martyrum
 ALBERTVS inclytus, pius
 IACOBVS, ut nomine Tibi, sic moribus
 Similis, diu Te fospitem
 Faciant, Pater, Senator, atq; ut plurimo
 Felix perennes sæculo.

*Martinus Oleśnicki,
 Studiosus Poës:*

Ode Tric: Tetrastroph.

O Diua, sero quæ sacra tempori
 Mandas: nec atro funere conteri
 Sinis: foues grato sed vsque
 Pectora, percelebri sinuq;
 Seu Te supernis detinet ædibus
 Cœlum, vel orbis compita pernice
 Pennâ pererras, inclytosque
 Magnanimùm celebras honores
 Heroïum: amœno sydere sæculum
 Quos intulit mundo, & memori fouent
 Nusquam

Nusquam perire quæ valebunt
Tempora, per uigiliq̃e mente.
Accede, diuam Craciæ Episcopam
Vultu sereno conspice, lætaq̃e
Da gressibus diuis sacрати
Oscula Præfulis. Hic adora
Laudanda nullis nomina vocibus
Satis: nec vlllo carmine posthumæ
Ætatis ornandos honores,
Innumeras simul atq̃ue laudes.
Hic clara diuo vertice verberat
Virtus Olympum, lumine fulgurant
Huius sacræ Diuûmq̃ue sedes,
Digna q̃; Præfule terra tanto.
O Diua tantum dic age Præfulis
Nomen, remotis mittito finibus:
Indi canant suos honores,
Vltima dicat & vsq̃ue Thule.

*Paulus Kurdwánowski,
Studiosus Poës:*

Ode Dic: Distrophos.

SIC te Virgo potens poli,
Sic cœli Proceres lucida sydera,
Nostratumq̃ue regat Pater
Diuus Stanesilaus Craciadûm decus,
Nauis, quæ Tibi creditum
Debes Præfuleum pectus, Episcopæ
Reddas

Reddas incolume obsecro,
Et serues patriæ præsidium suæ.
Illum, Tartareum chaos,
Vel diris Phlegeton fluctibus obruat;
Raptum præcipiti impetu,
Vel sæuo stygij gutture vultures
Rodant, vsque, nec expleant
Vnquam tetra suo corpora pectore,
Donec Cynthius inclyto
Clarus lætificet tartara lumine:
Qui vel perfidus inuocet
Audaxque ore fero præcipitem Africum
Decertantem Aquilonibus,
Vel tristes Hyadas, vel rabiem Notis
Orco vel moneat suos
Infames scopulos, monstra Acherontica,
Quæis (omen procul) hæc sacra
Conflictata ratis naufraga corruat.
Te te, Virgo potens poli,
Te, Diui Proceres, inclyta lumina
Orbis Lechiaci ferant
Felicem, atque vehant incolumem precor.

*Ioannes Stradomski,
Stud. Poës:*

AVGVSTO

AVGVSTO
AMPLISSIMI PONTIFICIS
HONORI.

Emblema I.

*Diuus Stanislaus Pontifex è nubibus prominens Na-
uem Illustrissimi, quam Ianus bifrons duplici vultu
insignitam conspectans pro suâ salutat, ad cœlos
transfert.*

Magnanimi Nauem Pastoris Iane salutas,
Iane bifrons tractas duplici fronte ratem.
Non tua Nauis ea est: Diuis debetur, Olympus
Scilicet hanc Puppim clamat esse suam.
Frons tua nam terras vultu spectabat vtroq̃;
Nauis at hæc vultu spectat vtroque polum.

*Ioannes Broniewski,
Stud. Poës:*

Emblema II.

*D. Stanislaus sudantem mitram suam capiti Illustrissi-
mi è cœlo prominens imponit.*

Quid video? nitidos reſerato cardine cœlos,
Sanctam Stanſlai ſydere labi animam.
Sudanti video circumdat candida mitrâ
Præſulis hic noſtri tempora Præſul item.

C

Ne me-

Ne metuas Præsul, Patriæ Sponsæque Tonantis
Consule, qui dat onus, dat simul idem & opem.
Stephanus Drzewiecki, Stud. Poës:

Emblema III.

*Polonia gratulabunda offert Illustrissimo linguam
lauro Coronatam.*

STat lætans celebrique simul diademate Virgo,
Virgo cui vultum regius ambit honos.
Pontifici donat noua, cerno, munera, linguam
Cum lauro; nouus hic quid sibi poscit honor?
Hæc domuit Suecū lingua, hæc eadem ipsa cecidit
Moschum, sic victrix lingua triumphet. Io.

Franciscus Niewiadomski, Stud. Poës:

Emblema IV.

*Polonia innixa super Illustrissimum, expugnaturam
se totum orbem pollicetur his verbis. Te comite possū.*

Vicimus imbelles tristi sine funere Suecos,
Felici Moschos vicimus arte simul.
Haud potuit sæuus tam immitia pectora Mauors
Sternere, mentem quæis mox Tua suada dedit.
Sit licet immensus, numeroso & milite plenus
Orbis, me sequeris si, hic quoque noster erit.

Stanislaus Dabski, Stud. Poës:

Emblema V.

*Nauis Illustrissimi rapitur à Diuis in astra, sed supplex
populus*

populus & Clerus Diæcesis Cracoviensis: eam in terra remoratur.

Iam nitido Navis cœlo pergrata scidisti
Immensum multo fessa labore salum.
Astra pete, aiunt sic Cœlestes, imò perenni
Tempore duret ut hîc, Cracia mæsta rogat.
Quæ toties cum sit varijs iactata procellis,
Tantum iam esse, rate hac sospite, salua potest.

*Petrus Biatozorski,
Stud. Poës.*

Emblema VI.

In Naue suâ sedentem Illustrissimum, Religio, Doctrina, & Fama, in suam Cathedram inuehunt.

Quid mihi Romulidum vestris ô turba leones
Iactatis dictis? quid tigridesque feros?
Vestros vectabât qui quondâ ex Marte triumphos:
Nobile, si videas, hîc mage cernis opus.
Illustrem famâ, magnum simul arte, piumque,
Virtus, & pietas, ipsaque fama vehunt.

*Romualdus Czermiński,
Stud. Poës.*

Emblema VII.

Hæresis Insule Illustrissimi sua vexilla substernit.

LVX Lechiæ Præsul, laus non postrema Polonę
Stirpis, percelebris gloria Christiadum.
Præsul Nate polo, diuino Pneumate pectus
Plenum, atque æterno Mysta colende die.

Te celebrent Craci deuotæ hinc vndique mentes
Et Sacros Fasces perfida turba tremat.

Andreas Pipan, Stud. Pœs.

Emblema VIII.

*Ecclesia in Naui Illustrissimi securæ per mare mundi
vehitur.*

Sponsa Dei materq; soli, pia cura Tonantis,
Cui orbis dudum vita salusq; data est;
Fluctibus innumeris grauibuscq; agitata procellis
Iactor, non vnquam vita quieta mihi est.
Diue Tuam Præsul finito me scandere Nauem
Huius enim fausto numine tuta ferar.

*Iacobus Naimanowicz,
Stud. Pœs:*

BIBLIOTHA. UNIV.

JAGIELLOŃSKI

Impensis, ex fundatione perpetuâ, M. D. B A R-
THOLOMÆI Nouodworcki, Equitis Meli-
tensis, Ord: Sancti Ioannis Baptistæ Hiero-
solimitani, S. R. M. Aulici, & militiæ
Præfecti, Commendatoris Posna-
nienſis, excussa.

